

ENFOMASYON SOU SISTEM GOUT-A-GOUT

Misyon Batis Konsèvatis d'Haïti
Fermathe
Haïti

ENFOMASYON SOU SISTEM "GOUT-A-GOUT"

1. Tout bagay ou bezwen pou fè yon platbann legim avek yon sistèm gout-a-gout.

☐ Fèy ou byen tach bannan
☐ Fimye fre	Matyè òganik
☐ Ti jaden
☐ Yon sistèm gout-a-gout
☐ Yon bokit plastik ki kenbe apeprè 5 galon dlo
☐ Sipò ki kapab kenbe baz bokit la omwen 1 mèt anlè tè a
☐ Dlo
☐ Ti plant	

2. Entwodiksyon.

Solèy, dlo, nouriti, lè.

Plant bezwen kat bagay - solèy, dlo, nouriti e lè.

Kijan yo ka resevwa chak bagay sa yo?

1. **Solèy** : Bondye bay solèy la.
2. **Dlo** : Bondye bay lapli, men ou kapab bay plis dlo.
3. **Nouriti** : Pou bay nouriti ou mete angrè oubyen matyè organik.
4. **Lè** : Lè déjà nan tè a. Espas yo ant ti moso tè kenbe lè.

Matyè òganik.

Matyè òganik se tout sa ki fè pati plant ak bèt. Fimye ak konpòs se matyè òganik. Si yon teren gen bon **estrikti** li va kenbe plis lè. Si yon teren gen plis **matyè òganik** li va gen pi bon estrikti. Matyè òganik mare moso tè yo ansanm, li kite lè antre e li ede teren an pou konsève imidite.

Azòt, fosfò, potasyòm.

Genyen twa kalite nouriti plant yo bezwen pi plis. Yo rele yo **azòt, fosfò e potasyòm**. Yon angrè konplè tèl ke 10-12-14 genyen twa kalite nouriti sa yo ladann. Setadi li genyen 10 pousan azòt, 12 pousan fosfò, e 14 pousan potasyòm nan angrè a. Matye òganik genyen azòt, fosfò, ak potasyòm landan tou.

Si ou mete matyè òganik nan tè a, sa kapab ba li nouriti pou plant yo. Lè fèy, tach ou byen fimye dekonpose nan tè a, yo va bay li nouriti.

Azòt : Fimye fre genyen yon bon kantite azòt ladan.

Fosfò e potasyòm : Tach ou byen fèy bannan gen anpil fosfò e potasyòm ladan yo. Pou yon bon tè bay bon legim li bezwen chak kalite nouriti sa yo.

3. Kijan pou ou prepare yon platbann san angrè?

Si ou vle sèvi avek yon sistèm bokit, platbann nan dwe 15 mèt long, 1 mèt lajè e apeprè 15 santimèt wotè. Si jaden an nan ladesant, fè platbann nan antravè nan ladesant la, alò li apeprè nivo. Komanse fouye yon siyon ki gen 15 mèt nan longe. Siyon sa-a va ede lè pou antre nan teren an.

Mete yon kouch tach bannan ki gen menm wotè ak yon men. Si ou bay bêt tach bannan ki pa pouri yo, ou kapab sèvi ak tach bannan **pouri** pou mete nan tè a. Anwo kouch tach bannan nan mete yon kouch **fimye fre** ki gen menm wotè ak de dwèt. Se enpòtan pou fimye a rete anwo tach bannan nan paske si li anba, lapli kapab lave azòt la. Kouvri siyon an avèk tè ankò.

Pa mashe sou platbann nan paske sa va konprese tè a e fè lè a soti. Si genyen **wòch** wetere yo sou platbann nan. Bat gro boul tè e nivle teren an pou kite tè a fen pou fè legim ou.

4. Ki sa yon ‘sistèm gout-a-gout’ ye?

Nou konnen deja ke plant yo bezwen **solèy, dlo, nouriti e lè**.

Se **rasin** plant yo ki pran **dlo** a e **nouriti** a. Dlo a enpòtan nan prodiksion plant la. Nan **sechrès**, li kapab difisil pou pwodi legim. Gout-a-gout se yon sistèm ke nou kapab sèvi pou pwodi legim avek yon **ti dlo tou piti**, li kapab diminye efò nou bezwen pou pwodi legim yo. Kòm li konsève dlo, li kapab travay ak sèlman de bokit dlo chak jou (10 galon pa jou).

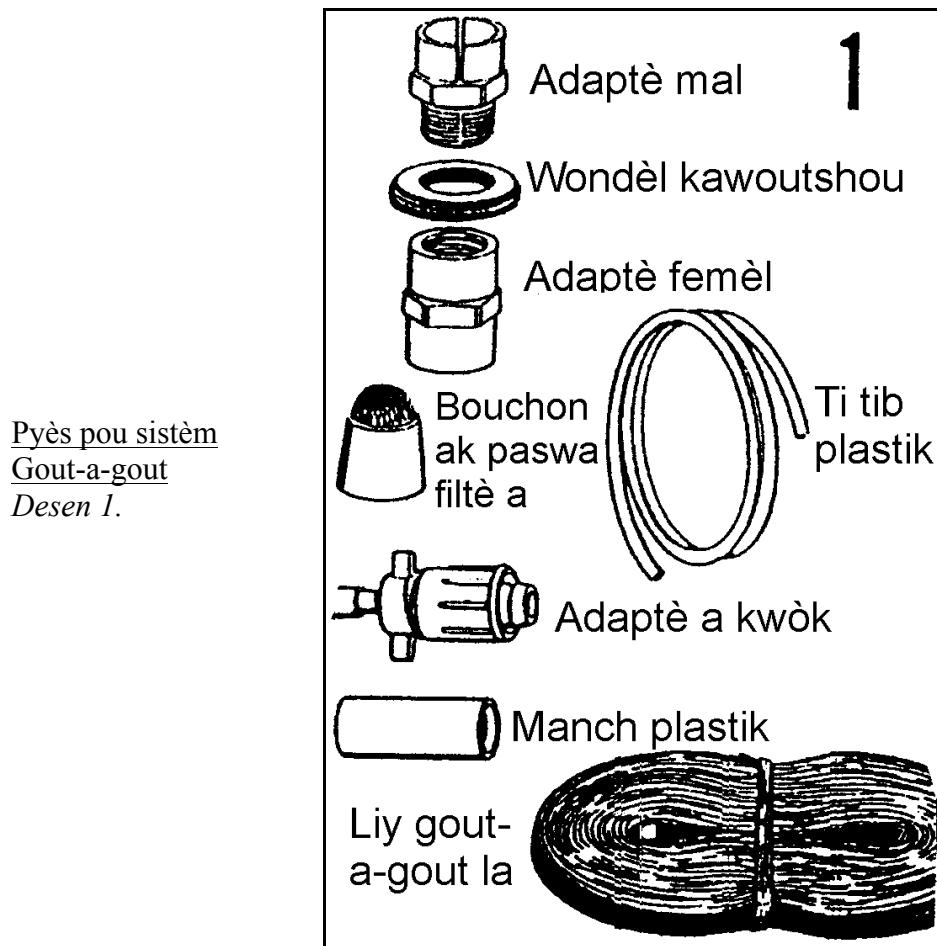
Lè dlo a degoute nan tib irigasyon an, li ale dwat nan tè a kote rasin yo kapab pran li pou plant la. Pa gen **gaspiyaj** dlo. Ou kapab kouvri tib yo ak pay pou evite evaporasyon, donk sistèm sila trè efikas.

Avèk shak pake gout-a-gout ou va jwen **tib yo, paswa, wondèl kawoutshou e tout lòt ti bagay** ou bezwen. Chak sistèm va bezwen tou yon **bokit** plastik ki kenbe apeprè 5 galon dlo. Ou bezwen fè yon twou nan fon bokit la ki ale avek wondèl kawoutshou a..

Mete bokit la sou yon **sipò** pou baz li yon mèt anlè tè a. Wotè sa-a bay ekzakteman kantite presyon pou ekipman an travay byen e pou asire ke chak plant resevwa menm kantite dlo.

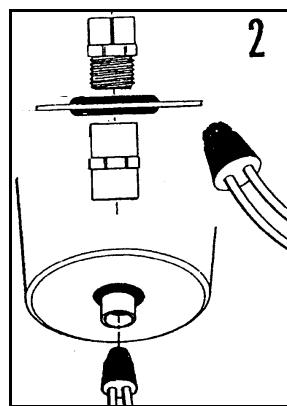
Fè atansyon pou tib la pa penshe oubyen pèse e fè atansyon tou lè nou ap enstale tiyo yo ak tib yo pou **pousyè pa antre ladan yo**. Sèvi dlo pwop ou byen koule li nan yon twal prop. Sa va anpeshe kras boushe tib la. Aparèy la kapab dire anpil ane si ou pran swen avè'l e sere aparèy la byen lè ou pa'p sèvi avè'l.

5. Enstriksyon pou yon sistèm bokit.

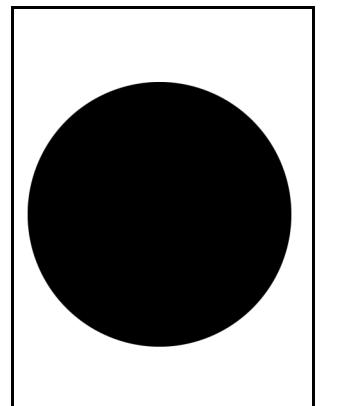

Enstriksyon.

Desen 2a. Fè yon wonn toutotou andedan wondèl kawoutshou a anba dèyè bokit la. Avèk yon kanif file, koupe wonn nan. Ofiramezi agrandi li e fe'l vin pi laj jouk tan wondèl kawoutshou a kapab shita byen sere ladann. Desen 2b montre dimansyon twou ki pou koupe nan fon bokit la pou wondèl la byen shita.

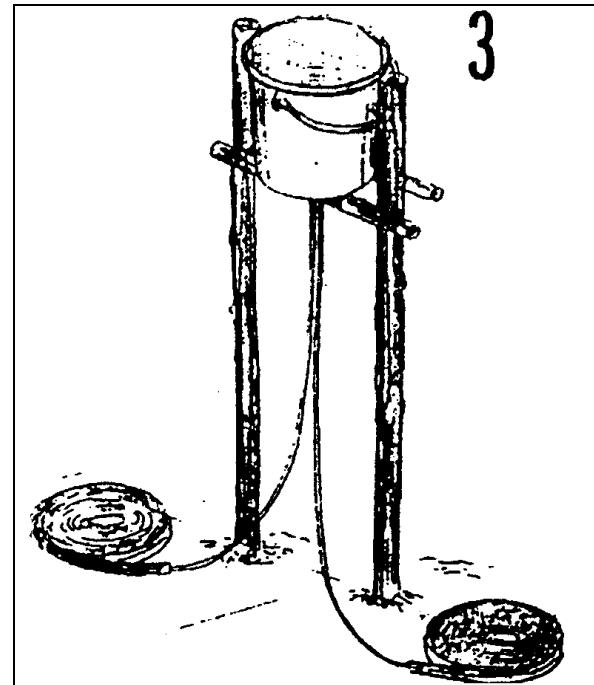
Desen 2a

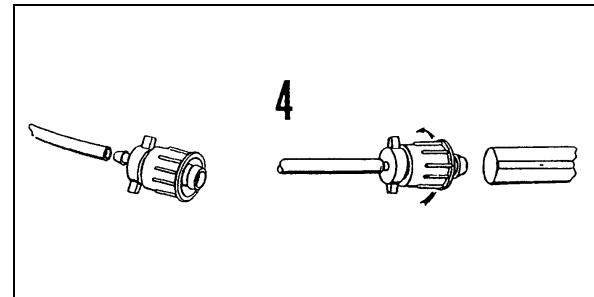
Desen 2b

Fè yon twou nan
bounda bokit la gwosè
wonn sa a

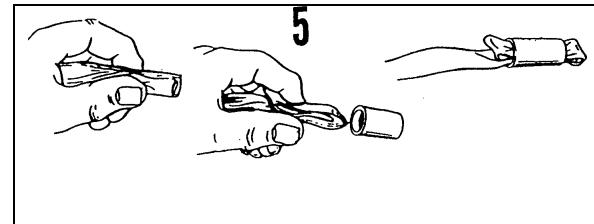
Vise **adaptè mal** la nan **wondè kawoutshou** a. Vise **adaptè femèl** la nan **adaptè mal** la pa anba bokit la. Foure **de ti tib plastik** yo nan filtè kawoutshou a epi foure filte an nan adaptè a anba bokit la. Fe atansyon pou ou pa peze li twò fò pou li kase.

Desen 3. Bokit la dwe monte sou yon **sipò** pou anba li omwen 1 mèt anlè tè a.
Sèvi yon bokit pou chak platbann.

Desen 4. Pouse **adaptè ki gen kwòk la** nan pwent **ti tib plastik la** ki pandje desann.
Pouse lòt pwent adaptè ki gen kwòk la nan **liy gout-a-gout la e vire kolye a pou sere'l**. (Fe liy gout-a-gout la byen antre nan kolye a avan ou vise'l. Sere kolye ti tib la nan liy gout-a-gout la byen sere san ou pa kase'l pou li pa koule.)

Desen 5. Pou bouche lòt bout liy gout-a-gout la, vlope'l **nan lajè** de fwa epi vlope'l **nan longè** pou fe'l pi mens e mete **manch plastik la** sou bout ki vlope a pou kenbe li nan plas li.

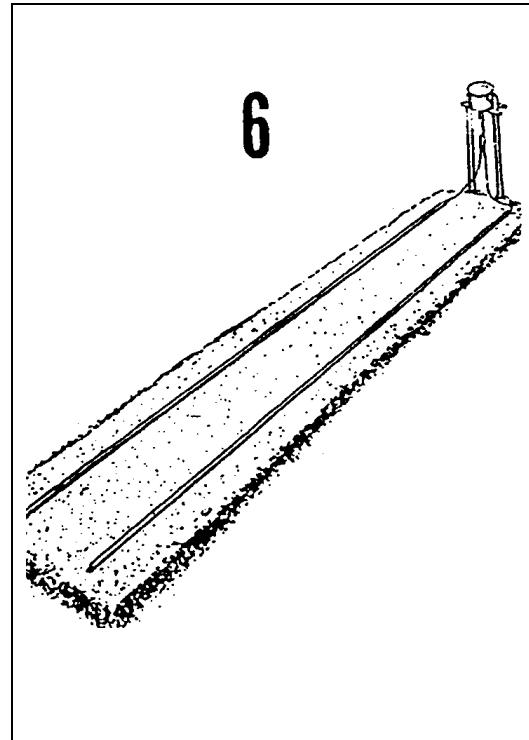
Desen 6. Platbann nan dwe gen 15 mèt longè e li dwe plizoumwen nivo. Tè platbann nan dwe bat byen fen.

Kouche liy gout-a-gout yo anlè tè a nan de ran ki dwat. Pa kite tib yo pliyé. **Mete ti trou yo anlè**, pa mete yo anba. Se pou ti kras pa rete nan ti trou yo pou pa bouche yo. Si platbann legim ou pi kout ke tib yo, ou kapab roule rès tib la byen sere epi foure'l anba tè a.

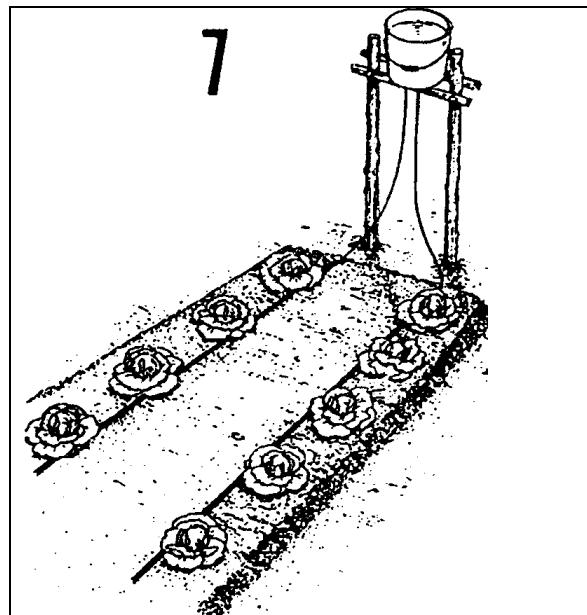
Mete dlo nan bokit la epi la desan nan tib yo e li va soti gout a gout nan ti twou ki nan liy dlo yo.

Plante yon ti plan nan chak plas dlo a soti.

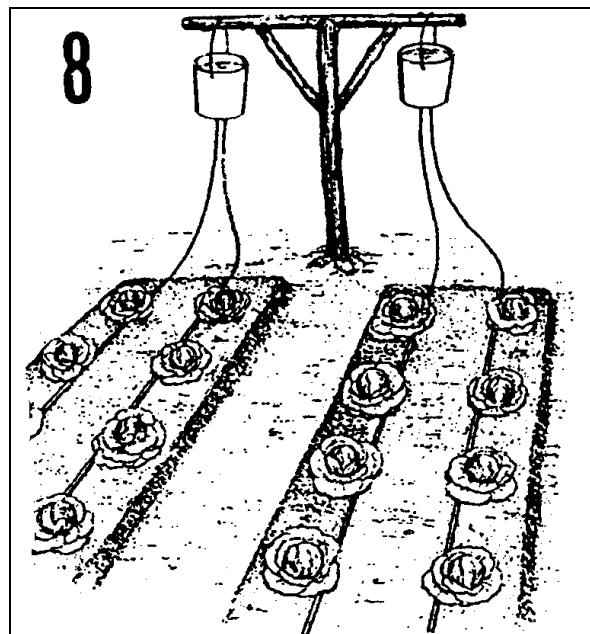
Plante pa deyò liy gout-a-gout la. Pou yon plant ki bezwen plis plas, tèl ke tomat, ou kapab plante yo shak 2 twou epi mete yon lòt ti plan tèl ke yon pye leti nan mitan. Mete yon ti **bwa kwòk** kenbe liy gout a gout la nan pwen ki bò bokit la epi mete yon wòsh peze lòt pwent la pou van pa deplase liy lan.

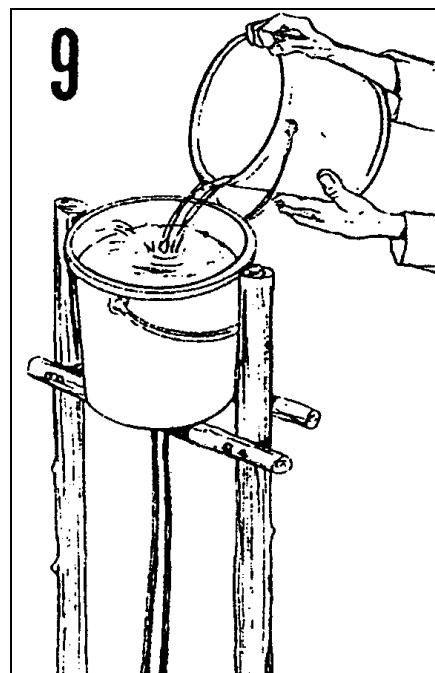
Desen 7. Nou wè bokit la nan pwent platbann nan.

Desen 8. Si ou mete de platbann youn a kote lòt ou ta kapab kwoke de bokit nan yon sel sipò pou rouze tou le de platbann yo.

Desen 9. Nòmalman **2 bokit dlo chak jou** pou chak platbann bay ase dlo si ou genyen yon plant nan chak ti trou. Ou kapab bezwen plis dlo si ou gen plis ke yon plant nan chak ti trou ou byen lè plant yo vin pi gwo. Se yon bon ide pou ou mete bokit la andedan lèswa pou yo pa vòlè'l. Lè ou ap wetire bokit la, pa kite paswa a ou byen bout ti tib plastik yo rete a tè. Pandje yo sou sipò bokit la. Se yon bon ide pou ou **lave paswa a** de tanzantan paske li kapab bouche fasil. Rense'l nan dlo olye ke ou frote'l ak dwet ou paske si ou fè sa wap pouse labou a andedan'l.

Pou ou fè pi bon rekòlt ou kapab pase yon ti dlo angrè nan gout-a-gout la shak semèn. Mete yon demi tas angrè konplè tranpe nan yon mamit dlo pandan yon nwit. Lan demen brase li epi koule'l nan yon twal. Mete'l nan bokit dlo ke w'ap wouze plant yo. Sa va ba ou yon bèl rezulta.

Si ou pap sèvi avèk sistèm gout-a-gout la nan sezon lapli, ou dwe **roule liy yo** avèk **swen e mete yo** andedan pou yo pa chire.